

Ja til nye gødnings-løsninger

Kløvergræs og genanvendt spildevandsslam kan sikre næringsstoffer til de økologiske planteavlere i fremtiden, forudsætter eksperter. Tilhørere var klar til nye løsninger.

Spildevandsslam er bedre end sit rygte. Indholdet af tungmetaller har været faldende gennem årtier, og risiko ved at bruge spildevandsslam som gødning på landbrugsjord kan i dag sammenligne med risikoen ved at anvende konventionel svinegylle som gødning.

Det sagde Jakob Magid, lektor ved Institut for Plante- og Jordvidenskab ved Københavns Universitet, på kongressen. Han talte med udgangspunkt i, at en fordobling af det økologiske areal vil forstrengle recirkulering af restprodukter, hvis de økologiske planteavlere skal have tilstrækkeligt med tilgængelige næringsstoffer.

- Biogas er en kæmpe, fremtidig muskel for økologisk planteavl, hvis det kan bringes til at fungere, konkluderede han, inden han gav bolden videre

til Henrik B. Møller, seniorforsker, Aarhus Universitet.

Otte øko-anlæg

Henrik B. Møller understregede, at øget recirkulering un-

- Med økologisk kløvergræs i biogasanlæggene kan man have en drøm om, at der bliver mindre brug for konventionel husdyrgødning.

Sven Hermansen

der alle omstændigheder kræver behandling i biogasanlæg.

- Rigtig mange biogasanlæg kan i dag godkendes til økologi, sagde han og nævnte, at af 100 nuværende biogasanlæg er otte økologisk certificerede, 19 er godkendt til økologi, mens 73 ikke er godkendt.

Henrik B. Møller forudså, at kløvergræs til biogas med høst fra både vedvarende græsmarker og lavbundsarealer har potentielle til at blive en meget væsentlig del af den biomassen til biogasanlæggene i fremtiden. Ikke mindst når majsen forsvinder i 2025 og energiafgrøder fra 2024 kun må indgå med fire procent.

- Op til 50 procent kløver-

Sven Hermansen, chefkonsulent ved Innovationscenter for Økologisk Landbrug, tror på, at kløvergræs kommer til at fyde i biogasanlæg i fremtiden. Foto:

græs i biogasanlæggene vil ikke være urealistisk i biogasanlæg, sagde Henrik B. Møller. Han konkluderede, at kløvergræs er et velegnet substrat til biogas, og kan blive en vigtig driver til at sikre kvalstof til økologien.

Chefkonsulent Sven Hermansen fra Innovationscenter for Økologisk Landbrug havde også fokus på kløvergræs - både til grønt græsprotein og til biogas.

Han konkluderede, at det er teknisk muligt at veksle kløvergræs til gødning med fordel for de økologiske planteavlere, og at det samtidig kan mindskes behovet for konventionel husdyrgødning.

- Men det skal organiseres, for lige nu sker der bare ikke noget, sagde han.

En afstemning ved sessionen om cirkulært landbrug viste, at 94 procent af tilhørerne ønsker at få adgang til flere gødningsprodukter til økologerne./hac